

Разходка с влак

Ваканция - бяла и пролетна. Стопява се толкова бързо, че едвам успяваме да я хванем за опашката. Решаваме да си направим пътуване с родопската теснолинейка, която тръгва в 8.35. Виждаме я - на гара Септември, пуфти и лекичко въздъхва. Всеки ден четири влака тръгват по разписание от гарата. Ние ще пътуваме с първия влак „Родопи“, който вече е готов и се усмихва на малчуганите, които с мънички краченца потропват по пъстрите килимчета из коридорите и търсят места. Настаняваме се с мама и тате на меките седалки, вътре е топличко и уютно. Локомотивът подсвирква и тръгваме нагоре по Чепинското дефиле, обвито в белите облаци на цъфнали сливи и джанки. Движим се бавно покрай река Чепинска, която мята буйни разпенени фусти надолу към равнината. Току преди баня Варвара зървам полянка, цяла окъпана в лилаво. Морави цветчета поклащат главички и сякаш с тъмни очички премигват на вперените в тях детски очи. Спираме. Отварям прозореца и усещам лек виолетов аромат на планина и сладост. Миг покой и отново потегляме. Усещам планинския хлад върху лицето си и бързам да се прибера на топличко. През прозореца е бяло и всичко бухнало в радост ни приветства. Изведнъж красотата изчезва и настава мрак, но лампичките светват - в тунел сме, като в приказка. За кратко и отново пред нас е красотата на Родопска планина, като чудна самодива разстлала буйни надиплени къдри. Лазим бавно по нейната снага и пристигахме почти на върха. Ето - отсреща е крепостта Цепина. Чудни истории за далечни времена се носят по нейните каменни стени. Влакът завива надясно и пред нас е красивата гледка на Велинград. Бликналите води носят неговата слава по света. А на гарата виждаме пъстрота от хора. Шарени забрадки, накичени с алени китки. Бродирани ръкави се подават под шаячни сукмани в синьо, жълто и алено. Обути в пъстри терлици, жените сякаш не стъпват на земята. Влизат шумно и сядат при нас. Донсят аромат на прясно издоено мляко. Разговаряме се свойски, сякаш сме далечни роднини. Разбираме, че са от близкото село Цветино, а мама изпада в мили спомени за далечно лагеруване там и разпитва, а те разказват ли... разказват. Влакът спира и жените слизат. А срещу гарата - планината, цветна и красива, като името. След кратка почивка локомотивът подсвирква и композицията запълзва по стръмното. Движи се бавно, приближаваме Рохлава и влакчето почти спира, сякаш да поздрави малката гара на хълма. Засилва се, изпуска кълбета дим и пуфти ли пуфти. След минути спира на най-високата гара - Аврамово.

И сега се виждат малки китни колибки, пръснати из планинските полянки, дали старото име на най-високата гара на Балканите. От тези приказни къщички се подава глава на малко пале, пъстра кокошчица притичва пред прага. Гарата се изпъстря с цветове на родопски носии и глъч на жените, които слизат и се отправят към домовете си, стгушени в планината. Млада жена с пъстра забрадка, стиска ръката на малко синеоко момиченце. То извърща поглед към тръгващия родопски великан и се усмихва, сякаш ни пожелава добро пътуване. През прозореца се открива чудна гледка, разпознавам страховитите скали, надвиснали над литналото като лястовиче селце - Пашово....Пашови скали. Едно дивно място - скали, които са се подредили във венец над река Люта. Може да се стигне по малка пътечка от Юндола, покрай параклиса „св. Петка“ Близко до него са разположени селата Пашови и Света Петка.

И се унасям в равномерното потракване. И се люблювам на величествените борове, които сякаш подпират бисерно синьото небе с върховете си. Между тях тук-там се лилавеят главичките на минзухара, а някъде е окъпал всичко в моравата красота. Те са лилавото злато на планината. От тях се получава ценна подправка, която се използва в готварството.

И така преливайки от лилаво, пътуваме покрай синевата на реката, която ни отвежда до следващата спирка - Якоруда. Разположена между две планини, в долината на Места тя събира различни звуци и цветове, езици и култури. Събират се заедно и дружно посрещат теснолинейката по празници с трибагреника. Тук може да усетиш как планината ражда сговор и любов. На площада, в цветните кафенета може да изпиеш вкусно кафе, да хапеш баница или захарна баклава. Да събереш сили, за да продължиш пътешествието. Следващата спирка е Юруково, село разположено между три планини - Рила, Пирин и Родопите. То е и изходен пункт към езерата във високопланинския пояс - Якорудските, Грънчарските и Ропалишките. Те са плитки и през лятото често

пресъхват. От тях се вижда и следващата спирка - Дагоново. Село, което до 1955 г. е било махала на село Бабяк, но днес е събрало повече хора и съдби. Вlakът слиза леко на по-ниско и спира на гарата в Краище. Оттук тръгват интересни маршрути - към Парка за танцуващи мечки в Белица и Добърско, където се намира прочутия храм „Св. Теодор Тирон“, свързан с историята за ослепените войници на цар Самуил. Ние избираме да продължим с теснолинейката напред към село Баня, което е разположено в центъра на Разложката котловина. Тук може да се пренесеш във времето на Кресненско-Разложкото въстание, в което най-дейно участие вземат и жителите на село Баня. Тук извира гореща минерална вода, която се използва за лечебни цели в бани и хотели. В селото има турска баня, така наречената Муртина баня, от XVII век и втора турска баня - така наречената Римска баня, известна още като Старата българска баня.

Изкушаваме се да се потопим в горещите минерални води, но решаваме да продължим своето пътешествие. След пет километра пристигаме в Разлог. Ако решите да започнете новата година пъстро и интересно може да посетите новогодишният карнавал. В него участва целият град със свои представители от всяка махала. На карнавала могат да бъдат видени характерните за района кукери или чауши. Костюмът на чаушите се подготвя много дълго време и е изработен от кози кожи, на лицето се поставя страшна маска и висока около един метър конусовидна шапка, на кръста се поставят тежки звънци. През целия месец декември и на самия карнавал на 1 януари те ритуално обикалят из града за здраве и прогонване на злите сили.

И със звуците на разложките звънци пред нас се откриват високите върхове на планината, покрити все още със снежна белота. Усеща се свеж полъх и чистота. Усещаме, че сме близо да перлата на Пирин - Банско. Тук може да се изкачиш до чудните върхове - Вихрен и Кутело. Може да опиташ киселото мляко под Бъндеришка поляна и да се изкачиш до Тодорка. В близост се намира и най-старото иглолистно дърво - Байкушева мура. Дървото е уникално, прилича на огромен великан с протегнати ръце, а в корените му, израснали малки джудженца. В Банско може да усетиш духа на славните българи, родени тук - Паисий, Вапцаров, Неофит Рилски и други. През лятото се провежда джаз фестивал, който събира световни знаменитости.

Това е и нашата последна спирка, но теснолинейката потегля, защото я чака крайната гара - Добринище. А ние се отправяме към центъра на пиринското китно градче. Сядаме в приятно заведение в центъра и се наслаждаваме на ароматното кафе, автентичния интериор и чистия въздух. Унасяме се от красивите гледки към планината, но идва време за връщане. Ще пътуваме с пътнически влак „Места“, който тръгва от Банската гара в 18.18. Там сме. Слънцето бавно се скрива зад пиринските върхове. Лъчите му гаят хребетите и ги обагрят в златни цветове. Влакът пристига и ние се качваме. Леко потраква и пее надолу към равнината, покритата от приказен мрак. Светлинки като светулки блестят из гората. Чудно е.

Късно, малко преди полунощ пристигаме на гара Септември. Уморени сме, но доволни и щастливи. Пожелаваме на всеки да преживее такова родопско пътешествие!